

Weidevogelwerk

38

Nieuwsbrief over weidevogelbescherming in Brabant

Veranderingen

Nu beste mensen, dit is dan de laatste nieuwsbrief van 2020. Wat een raar jaar was het. Wat kunnen diengen die altijd normaal waren, ineens zo veranderen! Maar, we hebben er het beste van gemaakt samen. Of je nu juist veel of weinig hebt gedaan aan de weidevogelbescherming, we hebben respect voor ieders keuze.

Or danks alle beperkingen is een groot deel van alle legsels gevonden en waar nodig beschermd. Het lijken er wel minder dan afgelopen jaren, maar dan zal vooral komen door de droogte van de afgelopen 3 jaar. Oudervogels konden lastig in broedconditie komen. Dat er meer roofdieren waren dan jaren eerder zal ook niet hebben geholpen.

In 2020 hebben we ook gedag gezegd tegen Annette en kwamen twee nieuwe gezichten het Coördinatiepunt verstrekken: Linda en Fien. De coördinatorenavonden

In deze editie

- Veranderingen
- Waarom is een wulpensnavel krom?
- Broodje kraai
- Grutto's naar school om hun trekroutes te leren
- Boerenbezoek, altijd nuttig!
- Uit de oude doos: leeuwenmest gezocht
- Hele.....

waren vorige maand online en het jaarverslag komt in een nieuw jasje. Kortom, allerlei veranderingen. Via deze nieuwsbrief houden we jullie echter zo goed mogelijk op de hoogte. Daarom vragen we iedereen om zijn/haar collega vrijwilligers op deze nieuwsbrief attent te maken.

In deze 38ste editie o.a. kort nieuws over de wulp, de grutto, de kraai en zelfs over leeuwenmest. Veel leesplezier en we wensen jou en je familie fijne feestdagen. We hopen je in 2020 weer in goede gezondheid te kunnen ontmoeten!

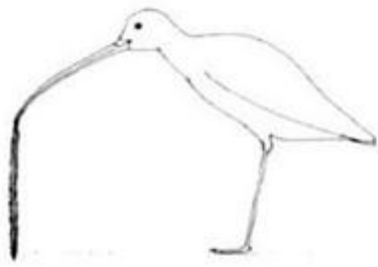
Wormen kunnen voetstappen van hun predatoren, waaronder veel vogels, aan horen komen. Daarom is het handig dat de wulp zijn snavel ver voor zich in de grond kan steken. Ook het uit de bodem trekken van een worm gaat met een lange kromme snavel veel beter dan met een rechte snavel zoals die van de grutto. De wormen breken minder snel af. Ook stelt de snavel de wulp in staat om wormengangetjes goed te volgen en kan hij er 's winters, wanneer de wormen dieper weg kruipen nog steeds bij.

Waarom is een wulpensnavel krom?

Wanneer je een wulp bekijkt valt onmiddellijk die lange, kromme snavel op. Het moet toch een hele opgave zijn om zo'n forse snavel mee te zeulen, dus er zullen beslist voordelen aan zitten.

Wormen kunnen voetstappen van hun predatoren, waaronder veel vogels, aan horen komen. Daarom is het handig dat de wulp zijn snavel ver voor zich in de grond kan steken. Ook het uit de bodem trekken van een worm gaat met een lange kromme snavel veel beter dan met een rechte snavel zoals die van de grutto. De wormen breken minder snel af. Ook stelt de snavel de wulp in staat om wormengangetjes goed te volgen en kan hij er 's winters, wanneer de wormen dieper weg kruipen nog steeds bij.

Waarom hebben dan niet meer vogels zo'n lange kromme snavel? Omdat er ook beslist nadelen aan zitten. Zo'n snavel zou heel breekbaar zijn als hij van binnen niet verdikt zou zijn. En vanwege die verdikking past er geen lange tong in die snavel. Dat is de reden waarom we wulpen altijd zien schrokken: ze kunnen hun prooi niet met hun tong naar binnen werken maar gooien hem als het ware naar binnen. Dat lukt uiteraard niet wanneer de snavel nog in de grond steekt. Het is dus minder effectief, maar bij de specifieke levenswijze van de wulp wegen de voordelen op tegen de nadelen. Dit alles maakt het nóg interessanter de soort straks tijdens het broedseizoen uitgebreid te observeren. Extra weetje: een wulp de uitgebreid aan het foerageren is, is niet onderweg naar zijn nest...

Kromme snavel: worm kan loodrecht omhoog.
Bron: [Why do curlews Numenius have decurved bills?](#)

Rechte snavel: worm loodrecht omhoog hijsen gaat moeilijk

[GA TERUG NAAR INHOUD >>](#)

Broodje kraai

De kop boven dit artikel roept waarschijnlijk associaties met de uitdrukking 'broodje aap'. Toch is onderstaande tekst beslist niet uit de duim gezogen.

In de Vughtse Gement, waar Weidevogelgroep de Duinboeren actief is, heeft de weidevogelpopulatie erg te lijden onder predatie door zwarte kraaien. Toevallig of niet: Ton de Peffer, weidevogelvrijwilliger in hart en nieren in dat gebied, maakte ons attent op een uitzending van het televisieprogramma Binnenste-Buiten van de kroonr.v. Daarin werd aandacht besteed aan het eten van plaagdieren. “Er stond onder andere kraai op het menu, waarvan van alles werd gemaakt, van kroket met kraai-pate tot broodje kraai. Als we allemaal kraai gaan eten is het probleem zo opgelost”, aldus Ton die, begrijpelijk, een broertje dood heeft aan zwarte kraaien.

Voor recept broodje kraai klik [hier](#)

En als je wil weten wat eraan vooraf ging klik dan [hier](#)

Heb je het recept uitgeprobeerd, laat je ons dan even weten of het smaakt? Wij gaan in elk geval een bekende culinair adviseur vragen voor Ton zo'n broodje te bereiden. Wat hij van het resultaat vindt laten we onze lezers graag later weten!

[GA TERUG NAAR INHOUD >>](#)

Grutto's naar school om hun trekroutes te leren

Wij hebben altijd gedacht dat de trekroute van West-Europese grutto's, van hun overwinterings- naar hun broedgebied en terug, opgeslagen zit in de genen van de vogels. Nu blijkt uit onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen dat ze de trekroute leren van soortgenoten. 'Ze gaan als het ware naar school' aldus de onderzoekers Jelle Loonstra en Mo Verhoeven van de rijksuniversiteit Groningen, die 18 december jl gezamenlijk(!) promoveerden op dit onderwerp.

Om er achter te komen hoe jonge grutto's bepalen waar ze langs moeten vliegen op weg naar Zuid-Europa of Afrika, lieten ze een aantal Friese vogels in gevangenschap uit het ei komen en opgroeien. Daarna werd het ene deel aan het begin van het trekseizoen uitgezet in het gebied waar de eieren waren gelegd, een ander deel ging naar Polen. Ook daar broeden grutto's.

De 'Poolse' vogels namen dezelfde route als de volwassen vogels daar, terwijl de vogels die in Nederland bleven dezelfde route namen als de grutto's daar. 'Ze leren waarschijnlijk van hun soortgenoten maar misschien ook wel van de rest van de omgeving', verduidelijkt onderzoeker Jelle Loonstra. Om te bepalen welke route de jonge grutto's volgen kregen zij een minuscuul zendertje op hun donsveren geplakt en werden met een antenne gevolgd.

Het onderzoek draagt ook bij aan het beschermen van weidevogels, zeggen de onderzoekers. Want beschermen begint met kennen en ook met fascinatie. Wanneer je weet hoe de trek van grutto's werkt draagt dat zeker bij aan de fascinatie voor deze soort! [Bron: Reiksuniversiteit Groningen]

Boerenbezoek, altijd nuttig!

De weidevogelbeschermers van de groep Bernheze proberen zoveel mogelijk rekening te houden met de deelnemende boeren, zoals die boeren ook zoveel mogelijk rekening proberen te houden met de weidevogels en hun legsels. Contacten werden vaak zo kort mogelijk gehouden om vooral niet teveel van de boer zijn tijd in beslag te nemen. Eigenlijk waren ze te bescheiden.

Vlak voor het afgelopen broedseizoen trok coördinator Gerard van Hintum toch de stoute schoenen aan. Hij wilde die winter alle boeren die bij zijn groep zijn aangesloten langs gaan om elkaar wat beter te leren kennen en eens van gedachten te wisselen over de weidevogels en het beschermingswerk in hun zoekgebied. De gesprekken verliepen erg prettig, de boeren waren zeer geïnteresseerd en wilden graag de resultaten horen. Er kwam zelfs het verzoek om een 'boeren-appgroep' waarmee boeren op de hoogte gehouden willen worden over het wel en wee van de weidevogels in het gebied. 'Als er bij een van mijn boeren een nestje is uitgekomen vind ik dat ook erg leuk om te horen', aldus een van hen. Op de startavond van de groep waren vier boeren aanwezig, een mooi aantal voor zo'n relatief kleine groep. Al met al dus een heel geslaagd initiatief. En een aanrader voor elke groep die dit nog niet op het winterprogramma

Noot redactie: uit eerder onderzoek is gebleken dat eerstejaars grutto's in een aparte groep, los van de volwassen dieren, naar de overwinteringsgebieden trekken.

heeft staan. Als Corona het toelaat tenminste...

[GA TERUG NAAR INHOUD >>](#)

Uit de oude doos: leeuwenmest gezocht

In een Weidevogelwerk uit 2013 vonden we een artikeltje terug met bovenstaande titel. Een weidevogelgroep die in haar zoekgebied erg veel last had van predatie kwam op het idee om rond gevonden legsels een krans van leeuwenmest te leggen. Dit omdat de meeste legsels kennelijk door een vos worden verorberd en de leeuw een natuurlijke vijand van de vos zou zijn. Hoewel leeuwen hier natuurlijk niet voorkomen zou de typische roepdiergeur mogelijk grondpredatoren kunnen afschrikken. Andere groepen maakten eerder al plannen met menselijke urine en haar. Inmiddels proberen we weidevogellegsels tegen grondpredatoren te beschermen met behulp van vossenrasters, maar we zijn toch benieuwd of er groepen zijn die hun voornemen in de praktijk hebben gebracht, en natuurlijk wat daarvan de resultaten waren...

[GA TERUG NAAR INHOUD >>](#)

Hele.....

[GA TERUG NAAR INHOUD >>](#)

[KLIK HIER](#) OM U AAN TE MELDEN OF [KLIK HIER](#) OM U AF TE MELDEN VOOR DEZE NIEUWSBRIEF
U KUNT DEZE NIEUWSBRIEF OOK [ONLINE LEZEN](#) INDIEN DEZE NIET GOED WORDT WEERGEGEVEN

Deze nieuwsbrief is mede tot stand gekomen dankzij:

Provincie Noord-Brabant

